

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Brygida Łagodzińska

Sędziowie: SO Anna Paszyńska-Michałowska

SO Joanna Andrzejak-Kruk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2014r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa G. G.

przeciwko B. G.

o uchylenie alimentów

na skutek zażalenia powoda

na punkty 2 i 3 postanowienia Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 17 stycznia 2014r., sygn. akt IV.RC.668/13

postanawia:

I. oddalić zażalenie na punkt 2. zaskarżonego postanowienia;

II. uchylić zaskarżone postanowienie w punkcie 3. i w tej części sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

/-/ Anna Paszyńska-Michałowska/-/ Brygida Łagodzińska/-/ Joanna Andrzejak-Kruk

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17.01.2014r. Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu:

1. przyznał pozwanej adwokata z urzędu;
2. oddalił zgłoszony w pozwie wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w P.M. C.pod sygn. akt (...);
3. sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu (...)w P.jako właściwemu miejscowo i rzeczowo.

Jako podstawę orzeczenia zawartego w punkcie 2. Sąd Rejonowy wskazał art. 730 § 1 k.p.c., art. 730¹ § 1-3 k.p.c., art. 731 k.p.c. i art. 755 k.p.c. oraz art. 60 § 1 k.r.o. i art. 138 k.r.o. Sąd wyjaśnił, że dla rozstrzygnięcia o udzieleniu zabezpieczenia konieczne było porównanie stanu rzeczy istniejącego w dniu 17.06.2010r., tj. w chwili uprawomocnienia się wyroku rozwodowego orzekającego rozwiązanie małżeństwa stron, w którym ustalone zostały alimenty na rzecz pozwanej w kwocie 800,-zł, oraz istniejącego 15.11.2011r., gdy prawomocnie oddalone zostało

poprzednie powództwo powoda o uchylenie alimentów – ze stanem rzeczy istniejącym obecnie. W oparciu o dotychczas zebrany materiał dowodowy oraz pisma przygotowawcze stron Sąd poczynił ustalenia dotyczące i sytuacji życiowej i materialnej stron w powyższych datach oraz stwierdził, że nie ulegała ona istotnym zmianom w rozumieniu art. 138 k.r.o., a zatem nie został spełniony wymóg uprawdopodobnienia roszczenia powoda. Powód nadal prowadzi działalność gospodarczą – firmę budowlaną, otrzymuje zlecenia, obroty firmy wyniosły w 2012r. 622.636,09 zł, a dochód powoda 66.272,72zł, czyli 5.522,-zł miesięcznie. Możliwości zarobkowe powoda nie tylko nie uległy pogorszeniu od chwili uprawomocnienia się wyroku rozwodowego oraz poprzedniej sprawy, ale uległy one nawet poprawie. Podobnie istotnej zmianie nie uległy zarówno koszty utrzymania domu, w którym mieszka powód, jak i jego koszty życiowe. Zmianie nie uległa także sytuacja majątkowa powoda, który wraz z obecną żoną jest współwłaścicielem nieruchomości, razem nadal spłacają zaciągnięty na jej rozbudowę kredyt. Wspólnie z pozwaną powód jest także współwłaścicielem nieruchomości w S. oraz mieszkania w P. na os. (...). Powód nie uprawdopodobnił też, że istotnej zmianie uległa sytuacja życiowa pozwanej. Na moment rozpatrywania wniosku o zabezpieczenie z informacji posiadanych przez Sąd wynika, że w sytuacji pozwanej nic się nie poprawiło i nadal jest ona w niedostatku. Nie ma zatem podstaw do zabezpieczenia roszczenia powoda. Nadto żądany przez powoda sposób udzielenia zabezpieczenia zmierzał do natychmiastowego zaspokojenia jego roszczenia i bez potrzeby obciążałby pozwaną jeszcze przed końcowym rozstrzygnięciem sprawy, czemu sprzeciwiają się art. 730¹ § 3 k.p.c. i art. 731 k.p.c.

Jako podstawę orzeczenia zawartego w punkcie 2. postanowienia Sąd Rejonowy powołał art. 27 § 1 k.p.c. oraz art. 202 k.p.c. Pozwana we właściwym terminie, a mianowicie w odpowiedzi na pozew przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, zgłosiła zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu oraz wniosła o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego (...)w P.. Pozwana podniosła, że miejscem jej zamieszkania i ośrodkiem życiowym jest mieszkanie położone w P.na os. (...), a na ul. (...)w P.przebywa sporadycznie. Skoro miejsce zamieszkania pozwanej nie mieści się w okręgu Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Sąd tem przekazał sprawę do rozpoznania sądowi właściwemu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, zaskarżając je w punktach 2. i 3. oraz zarzucając:

1. naruszenie art. 730 k.p.c. i art. 738 k.p.c. – poprzez niedokonanie wszechstronnej oceny materiału dowodowego i uznanie, że nie zachodzą przesłanki do udzielenia zabezpieczenia w postaci zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że miejscem zamieszkania pozwanej jest os. (...), podczas gdy faktycznie mieszka ona pod adresem ul. (...)w P.i w konsekwencji naruszenie art. 202 k.p.c. poprzez uznanie przez Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu swojej niewłaściwości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu (...) w P., podczas gdy w rzeczywistości taka niewłaściwość nie zachodzi.

W rezultacie powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie jego wniosku o udzielenie zabezpieczenia oraz uchylenie orzeczenia o przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu(...)w P..

Pozwana w odpowiedzi na zażalenie wniosła o jego oddalenie, zaś a reprezentujący ją adwokat z urzędu – o zasądzenia na jego rzecz od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda na punkt 2. zaskarżonego postanowienia nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż zgłoszone w pozwie roszczenie nie zostało uprawdopodobnione (art. 730 § 1 k.p.c.).

Jak wyjaśnił już Sąd Rejonowy, podstawę tego roszczenia stanowi art. 138 k.r.o., zgodnie z którym można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego w razie zmiany stosunków. Chodzi o taką zmianę stosunków, która ma charakter istotny i nastąpiła po uprawomocnieniu się poprzedniego wyroku. Kluczową okolicznością, którą powód powołuje w pozwie na poparcie powództwa oraz którą eksponuje w zażaleniu jest zbycie przez pozwaną prawa własności nieruchomości położonej w P.przy ul. (...)(w wyniku czego pozwana z jednej strony wyzbyła się źródła dochodu w postaci czynszu najmu pawilonu biurowego za kwotę 3.600,-zł miesięcznie, z drugiej zaś –

tytułem ceny uzyskała 90.000,-zł). Rzecz jednak w tym, że pozwana rozporządziła tym prawem na rzecz córki T. G.(darowizna udziału) oraz zięcia R. Ł.(sprzedaż udziału) umową z dnia 18.02.2010r., a więc zawarła jeszcze przed uprawomocnieniem się wyroku rozwodowego z dnia 23.02.2010r., którym zasądzono alimenty na rzecz pozwanej (Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelacje stron wyrokiem z 17.06.2010r.). Już w poprzednim procesie o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, zakończonym ostatecznie wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 15.11.2011r., sygn. akt (...), powód powoływał się na powyższą okoliczność, natomiast Sąd Okręgowy wyjaśnił, że skoro zbycie nieruchomości i uzyskanie ceny sprzedaży nastąpiło przed uprawomocnieniem się wyroku ustalającego alimenty, to nie może być uwzględnione jako element zmiany stosunków (art. 138 k.r.o.), lecz co najwyżej stanowić podstawę wznowienia postępowania zakończonego wyrokiem rozwodowym – w części dotyczącej obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej(s.8-9 uzasadnienia wyroku). Argumentacja ta pozostaje nadal aktualna, a konsekwencji nie sposób uznać, aby powód uprawdopodobnił roszczenie, co stanowi zasadniczą przesłankę udzielenia zabezpieczenia.

Zażalenie powoda na punkt 2. zaskarżonego postanowienia podlegało zatem oddaleniu w myśl art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. jako bezzasadne.

Zażalenie zasługiwało natomiast na uwzględnienie w części dotyczącej punktu 3. zaskarżonego postanowienia.

Należy zgodzić się z Sądem I instancji o tyle, że właściwość miejscowa sądu do rozpoznania niniejszej sprawy uzależniona jest od ustalenia miejsca zamieszkania pozwanej (art. 27 § 1 k.p.c.), a więc lokalu w P., w którym pozwana faktycznie przebywa z zamiarem stałego pobytu (art. 25 k.c. w zw. z art. 27 § 2 k.p.c.). Skarżący słusznie natomiast zauważa, że Sąd I instancji ustalając, że pozwana mieszka w P. na os. (...) oparł się wyłącznie na jej oświadczeniu, podczas gdy okoliczność ta jest sporna, zaś powód przytaczał racjonalne argumenty oraz dowody mające wykazać, że w rzeczywistości – jak twierdził w pozwie – pozwana od czerwca 2012r. nie zamieszkuje w powyższym lokalu, lecz pod adresem P., ul. (...). Do pozwu powód dołączył rachunki za energię elektryczną dotyczące mieszkania na os. (...), dokumentujące minimalne zużycie prądu na przełomie 2012 i 2013r.(k.5-6), podnosił też, że obecnie w lokalu tym jest w ogóle zdemontowany licznik (k.47,102), a pozwana jest widywana w okolicy mieszkania na ul. (...) i w mieszkaniu tym odbiera domofon (k.34, zastała ją tam zresztą Policja, do której Sąd I instancji zwrócił się o ustalenie miejsca zamieszkania pozwanej – k.39,44). Powód przedstawił ponadto zdjęcia mające dokumentować aktualny stan techniczny i sanitarny mieszkania na os. (...) (k.96-97). Do powyższego materiału Sąd I instancji w ogóle się nie odniósł, rozstrzygające znaczenie przypisując deklaracji pozwanej. Tymczasem ustalenie miejsca zamieszkania osoby fizycznej w każdym przypadku wymaga rozważenia całokształtu materiału dowodowego odnoszącego się do jej sytuacji życiowej.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił punkt 3 zaskarżonego postanowienia i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając mu także rozstrzygnięcie (w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji) o kosztach postępowania zażaleniowego (art. 108 § 1 k.p.c., art. 745 § 1 k.p.c.). Rozpoznając zgłoszony przez pozwaną zarzut niewłaściwości miejscowej sądu Sąd I instancji winien uwzględnić całokształt zebranego dotychczas w sprawie materiału procesowego i dopiero na tej podstawie ocenić, gdzie znajduje się miejsce zamieszkania pozwanej w rozumieniu art. 25 k.c. Sąd I instancji winien również zapoznać się z dotyczącymi tej kwestii wypowiedziami pozwanej w toku postępowania o podział majątku wspólnego prowadzonego przez Sąd Rejonowy (...)w P.w sprawie o sygn. akt (...), które fragmentarycznie zostały przytoczone przez powoda w piśmie procesowym z dnia 24.01.2014r. (k.121).

/-/ Anna Paszyńska-Michałowska/-/ Brygida Łagodzińska/-/ Joanna Andrzejak-Kruk